

ABSTRAKT

Cíl:

Cílem této práce je zjistit, které faktory vedou u seniorů ve vybraných sociálních službách k malnutrici, či jejímu riziku, zhodnotit, jak se tyto faktory liší u seniorů ve vybraných sociálních službách, a jak vybrané sociální služby ovlivňují nutriční stav a výživu seniorů.

Metodika:

Pro toto výzkumné šetření byly vybrány dvě skupiny respondentů. Do první skupiny respondentů byli zařazení lidé, kteří žijí v domově pro seniory, do druhé skupiny poté lidé, využívající služeb domů s pečovatelskou službou. Do každé skupiny bylo zařazeno 10 žen a 10 mužů, u kterých byly splněny následující požadavky:

- věk 65 let a vyšší
- výsledek MNA-SF dotazníku rovný nebo nižší 11 bodů

Pro výzkumné šetření bylo vybráno několik zařízení sociálních služeb z několika měst v České republice. Z každého zařízení pochází různý počet respondentů. Pro získání údajů byla zvolena metoda dotazníku. Výzkumného šetření se zúčastnilo 63 osob. Z těchto respondentů byli poté vybráni pouze respondenti splňující veškeré podmínky pro zařazení do výzkumného šetření. Do výzkumného šetření bylo nakonec zařazeno 40 respondentů odpovídajících požadavkům zařazení do výzkumného šetření podle požadavků uvedených výše v charakteristice skupin respondentů. 20 z těchto respondentů využívalo služeb domova pro seniory, polovina z nich (10 respondentů) byla ženského pohlaví a polovina (10 respondentů) byla pohlaví mužského. Zbýlých 20 respondentů využívalo služeb domu s pečovatelskou službou, polovina z nich (10 respondentů) byla pohlaví ženského a polovina z nich (10 respondentů) pohlaví mužského.

Získaná data byla statisticky vyhodnocena formou porovnání kategoričkových dat (Fisherův exaktní test s intervalem spolehlivosti 95 %) a analýzou četností, graficky zpracována a následně kvalitativně okomentována autorkou bakalářské práce.

Výsledky:

Snaha ušetřit peníze byla vybrána jako faktor odrazující od jídla pouze 3 respondenty z domu s pečovatelskou službou a 4 respondenty z domova pro seniory. Ve výsledcích se nevyskytuje statisticky významný rozdíl ($p=1.0$).

U respondentů z domova pro seniory se vyskytuje více fyziologických a patofyziologických faktorů, které je odrazují od jídla. To může souviset i s tím, že respondenti

v domovech pro seniory trpí v průměru větším množstvím chronických onemocnění než respondenti v domech s pečovatelskou službou. Rozdíl mezi oběma skupinami v počtu těchto faktorů je statisticky významný ($p=0,029$).

Mezi jednotlivými skupinami není statisticky významný rozdíl ($p=0,366$) v zastoupení faktorů psychosociálních, které by respondenty odrazovaly od jídla.

Respondenti z domova pro seniory konzumují větší množství denních jídel a jejich strava je tedy četnější. Ve skupině respondentů z domova pro seniory považuje svou stravu za pestrou větší část respondentů, než mezi respondenty z domu s pečovatelskou službou ($p=0,008$). Tento výsledek odpovídá i objektivnímu hodnocení.

Respondenti z domova pro seniory jsou častěji a pravidelněji váženi než respondenti z domu s pečovatelskou službou. Rozdíl mezi jednotlivými skupinami je v tomto ohledu statisticky významný ($p < 0,0001$).

Závěr:

Mezi jednotlivými sociálními službami je statisticky významný rozdíl mezi množstvím fyziologických a patofyziologických faktorů, vedoucích k malnutrici. Množství těchto faktorů se vyskytuje častěji u respondentů z domova pro seniory. Mezi dalšími skupinami faktorů statisticky významný rozdíl není.

Strava respondentů z domova pro seniory je četnější a pestřejší než strava respondentů z domu s pečovatelskou službou. U respondentů z domova pro seniory je také více sledovaný nutriční stav.

Klíčová slova: výživa, výživa ve stáří, malnutrice, malnutrice ve stáří, faktory vedoucí k malnutrici, sociální služby, domov pro seniory, dům s pečovatelskou službou